Ч. 131 (11.364). Львів, пятниця 15. червня 1928. Pooztewa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Червоною ниткою...

Львів, 14. червня 1928.

Одним з найцікавіших виступів у бюджетовій дискусії польського сойму був виступ пос Германа Діяманда при розгляді бюджету міністерства промислу і торговлі. Цікавий був цей виступ з трьох причин: з огляду на особу промовця, старого соціял-демократа польського зразка, специяліста-економіста й соціольога, зручного й брутального полеміста; з огляду на партію, в якої імени він виступав — як її голова, себ-то з огляду на найбільш парляментарно вироблену і найбільш крутійську соціял-патріотичну ППС та — з огляду на тему і зміст виголошеної промови. Ці три моменти склалися на загострення інтересу до виступу пепесівського ватажка, витвореного „малопольсько-кресовим“ ґрунтом при перехрещенні польського захватницького „патріотизму“ і жидівської самопевности, а радше задиркуватости. Ці дві основні признаки характеризують д-ра Діяманда як тип, а в дальшому характеризують і цілу ППС., яка саме його покликала на свого відповідального провідника в добі барашкуючого змагання за владу.

Очевидно, в обсяг нашого зацікавлення не входить тепер ні ППС, ні її офіційний керманич, ні навіть самий зміст його промови, хоч варто на неї звернути увагу з огляду на цікаві думки про світове господарство і шляхи його розвитку. Промовець вказував на переворот у світовому господарстві, на процес зменшування вартости капіталістичної верстви й капіталізму взагалі для продукції, на кризу капіталізму та на шляхи розвитку господарських відносин у світі. Солідарність людських інтересів, суспільний солідаризм добачує він в праці і продукції для потреб людськости, а не для опроцентування капіталу. В дальшій частині промови виступив він проти фашистівських замашок, підкреслюючи, що єдиною гарантією правильного суспільно-політичного розвитку є демократія, демократія політична, яка є передумовою демократії господарської. Демократія в більше або менше лагідний спосіб переносить владу з рук капіталізму в руки пролетаріяту.

Та хоч як цікавими та гідними уваги й застанови є ці святочні думки пепесівського ватажка, нас в данну хвилю цікавить що інше, а саме те, що д-р Діяманд провокаційно проголосив в соймі, а що „дипльоматично“ пропустив „Роботнік“, друкуючи промову свого старого провідника.

Д-р Діяманд говорив про потребу міжнаціонального порозуміння, про міжнаціональну згоду, розуміється, зі слов'янськими народами в сучасній Польщі, а в першу чергу з українцями. Ясно, що така нешкідлива згідлива алюзія нікого не гріє й не морозить. Та на цьому не спинився промовець; він навіть назначив речинець тієї згоди, але в часі неозначеному. Це станеться — мовляв — тоді, коли пепесівці прийдуть до влади і на місце теперішніх українських репрезентантів уведуть „нових людей“.

Поминаємо саму сутність згоди, бо її діяпазон є дуже широкий. В принципі ніякий розумний діяч, а тим більше демократ, не може бути проти згоди, проти порозуміння між народами. Зовсім природно, що й українська демократія, що й українські маси не відкидають згоди зі своїми ближчими й дальшими сусідами. Йде тільки про основи, про плятформу та розміри тієї згоди. На протязі довгих літ, навіть і розгарі збройної боротьби українська демократія, репрезентована політичними партіями й урядом змагала до згоди на основі повноправовости українського народу в сімі вольних народів. Однак у тому своєму змаганні зустрічалася з рішучою відмовою свого північного і західного сусіда. Іншої плятформи, як плятформи повноправности українська демократія не має і не може мати, бо інакше вона булаб запереченням самої себе, своєї сутности, запереченням демократії.

Робити якунебудь згоду залежно від зміни такий людей значить: проявляти крайну наївність або обманювати себе й других, наслідуючи звички й методи бутних суспільно-політичних анальфабетів чи закукурічених насильників. Такі вислови й погрози, хочби вони були навіть роздрібними фразами-летючками, не личать навіть польським соціялістам, навіть крайним соціял-патріотам. Про це свідчить і те, що редакція „Роботніка“ соромливо пропустила „згідливий“ уступ промови свого ватажка.

Але це не значить, що пепесівські комбатанти нинішнього польського уряду, що бувші спільники Грабських і тов. не леліють думок про „нових людей“. Воно й диво, бо польські соціялісти є тільки польськими соціялістами, продуктом польських відносин, витвором польської дійсности, нащадками й продовжителями польської політичної думки. Таж на протязі довгих століть всі польські державники, всі поклонники „великої Польщі“, все одно: шляхетської, міщансько-капіталістичної, народньої чи „соціялістичної“ торочили про порозуміння й згоду, про вільність, рівність й братерство, — але під умовою зміни людей, але про згоду з „новими людьми“.

Та „згода“ з „новими людьми“ тягнеться червоною ниткою на протязі довгих, кількасотлітніх польсько-українських взаємин і „добросусідських“ відносин чи то в окремих державних організаціях, чи під „спільним дахом“. За старої річипосполитої кожний вибух невдоволення, кожний протест здавлювано силою, вимагано видачі провідників „бунту“, щоби з „новими людьми“ дійти до „згоди“. І була згода, але на папері. В дійсности ніякої згоди не було і не могло бути, бо не було приємливої для обох сторін реальної плятформи згоди. Хіба в нас не було „нових людей“, з польським мятом, хіба не було Кісілів і Тетер? І згода була на папері, по статтям і параграфам, а її наслідок: марний упадок тих „нових людей“ і в консеквенції дальша боротьба, ще страшніша, ще більш жорстока з кінцевим фіналом, якому на імя: упадок Польщі. А в новіших часах хіба не було „нових людей“ від „Руського Собору“ починаючи і барвінчуківством кінчаючи? Були люди, були згоди й угоди, тільки не було ні вільности, ні рівности, ні братерства, і боротьба починалася наново з більшим завзяттям. А в найновіших часах Вітос мав своїх „нових людей“ з Ільковим й Даниловичем, „санація“ має своїх „нових людей з Богуславськимим і Сегейдою. І є „згода“ в рядах „одинки“, як була вона між Ільковим і Сікорським, але нема згоди між українським і польським народом. Та й польські соціялісти мали своїх „нових людей“ з Мик. Ганкевичем і Вітиком на чолі. І де вони тепер? Чи не розігнала їх (як Вітика) або не знищила (як Мик. Ганкевича) пепесівська політика?

Метода творення „нових людей“ є химерою політично-суспільних анальфабетів або польських „месіяністичних романтиків“. Є це безконечне „перпетуум мобіле“ політичних маняків або фальшивих фразерів. „Нові люди“ є тим місцем, біля якого постійно повертався російський „ізвощик“ і все повертав на те саме місце, щоби ту штуку повторити ще раз — замісць вибрати новий шлях для своєї їзди. І чимчикуючі до влади пепесівці хотять повторити прийоми своїх історичних і сучасних попередників, очевидно, з тимсамим вислідом. Перебули ми панщину, якось перебуваємо конституцію, то й перебудемо ще поворотну хвилю „нових людей“ пепесівської едиції.

„Пресса“ -- Кельн.

Міжнародня вистава преси.

VI.

Але вас уже змучила мандрівка по радянському павільоні: спішите отже дальше, щоб поглянути на вистави інших держав. Докладніше оглянете уладжені з правдивим смаком і почуттям естетичної міри експозиції Швайцарії та скандинавських держав. Перейдете також через усі інші павільони, при чому довше побудете на видержаній в академічному тоні, цікавій своїми історичними матеріялами виставі Австрії.

Зайдете теж і до польського павільону. Уладження досить простеньке, матеріял уложений зі смаком, лише при вході кидається в очі знова-ж невеличке „модерне руштування“. До речі: цікаво, що такими „модерними“, одначе на заході, разом з Марінеттім і з Дадою, вже застарілими Маєргольдівськими і Тайровівськими засобами обстановки, як усякі руштування, яскраві монтажі з газетних витинків і т. д. послуґуються на виставі виключно лише східно-европейські народи (головним чином і в цілости лише СРСР, частинно Латвія, Польща). В більш культурних, західних держав уже не побачите ані сліду цього давно пройденого розвоєвого етапу. Але вернімся до Польщі. Вистава подає живий перегляд польської преси та цікавий історичний огляд, в якому звертає на себе особливу увагу російське урядове оголошення із забороною говорити на публичних місцях по польськи. Між наліпленими на стіну заголовками газет найдете також імена наших галицьких денників і тижневиків, а в статистичних табелях фіґурує всюди теж скромний доробок „prasy ukraińskiej“. Для заманіфестування своєї „безсторонности“ в національному огляді Польща зробила, певне проти своїх задушевних бажань, цю уступку, ба навіть розрекламовує свою „толерантність“ афішем „Wystawy prasy białoruskiej i ukraińskiej“, яка відбувалася у Варшаві від 21. до 28. вересня 1927 р. заходом „Ligi Słowiańskiej“ та „Instytutu badań spraw narodowościowych“. І треба признати, що це не минеться з бажаним ефектом і воно на неодного чужинця зробить добре вражіння.

Коли вийдете вкінці з будинку держав, проходите вулицями поміж ниx дальших павільонів, серед яких визначне місце займають 3 павільони т. зв. „Вельтаншаунгсгруппен“, а саме протестантський, жидівський і соціялістичний. В цьому останньому зовсім не заступлена українська соціялістична преса, хоча соц. газети всіх інших народів виставлені.

Проходячи дальшими рядами виставових будівель, на які звернути увагу у вас вже не стає сили, приходите вкінці до забавового парку, де знайдете розривку і дорогу перекусу. Потім можете податися на [illegible]

Pr. 292/28. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927. poz. 398 Dzup. Nr. 45 dokonane dnia 1. czerwca 1928 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Diło“ Nr. 121. z dnia 2. czerwca 1928. z powodu że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pt. „Naśli zmahannia“ zawiera w sobie znamiona zbrodni z §§ 58 c) i 65 a) uk. b) wydać po myśli przepisu z artykyłu 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Lwów, dnia 6. czerwca 1928. r.
Göttinger.

Pr. 297/28. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927 poz. 398 Dzup. Nr. 45 dokonane dnia 6. czerwca 1928 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Diło“ Nr. 124 z dnia 7. czerwca 1928 z powodu, że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pt. „Inauguracyjnyj wystup“ zawiera w sobie znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej, b) oraz wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Lwów, dnia 11. czerwca 1928.
Göttinger.

„вежі преси“. Полюбуєтеся тут видом на гарний Кельн та на Рен. Бодай трохи упорядкуєте в супокою многоту ріжнородних нових вражінь, які нам дала „Пресса“. Подумаєте теж над причинами недостаточної репрезентації українського друкованого слова на цій великій міжнародній виставі...

А коли вечером проїздитимете знова в залізничому вагоні по святочно освіченому тисячами жарівок надренському мості, то кинете ще прощальний погляд на облите блеском рефлекторів місто та на затоплену в електричному світлі грандіозну виставу. Заплющите змучені очі. У вашій голові буде ще клекотіти хаос вражінь, барв і звуків. А над занепокоєною гладиною знервованої напливом нового матеріялу свідомости буде витати непорушна, темна сильвета величавої кельнської готичної катедри, будуть шуміти золотисто-зелені хвилі Рену. Цього образу не забудете ніколи.

М. М.

Більшовицький самообман.

Всеукраїнський зїзд сільсько-господарських колективів.

В останньому тижні місяця травня п. р. відбувався в Харкові всеукраїнський зїзд сільсько-господарських колективів. Наслідком революції, інтервенції Денікіна і Врангеля, інтервенції польської, наслідком громадянської війни, а особливо наслідком завоювання України більшовиками і їх політики щодо селянського населення, українське селянство незвичайно зубожіло. Досить сказати, що приблизно половина всіх селянських господарств на Україні не має робочої худоби або реманенту.

Ця нужда змусила бідніші верстви українського селянства до всякого роду обєднань і спілок. Ясно, що такого роду „колективні“ обєднання, як їх пишно називають більшовики, нічого спільного з соціялізмом або колективізмом не мають. Якщо це є колективізм, то це є колективізм жебраків, який абсолютно нічого спільного зі справжнім колективізмом не має. Тільки більшовики можуть називати пишним іменем „комуни“ вісімнадцять чи двадцять робітників, які живуть усі в одному бараку без ліжок, без накривал і хлептають борщ з одної миски.

Колективні обєднання в сільському господарстві є лише примітивним способом порадити страшній нужді. А при загальному характері більшовицької господарки, при відсутности свободи для закладання вільних економічних асоціяцій, розвиток справжніх колективів узагалі є майже неможливий. Це ми найкраще бачимо з тих цифр, які подав на зїзді голова управи „Сільського Господаря“ Одінцов.

Він нарахував на Україні одинадцять-тисячтреста ріжних колективних обєднань, з цього числа комун нарахував він усього двістасорок дві. Всі інші товариства нічого спільного з комунізмом не мають. Це є пять тисяч машиново-тракторних товариств, коло трьох тисяч девятьсот товариств спільної обробітки землі і дві тисячі сто вісімдесять артілів. Усі колгоспи разом обєднують триста двадцять тисяч осіб, себто 1,35 проц. всього українського населення. З цих цифр ми бачимо, що процент найвищої форми колективістичного господарства — комун серед ново створених колгоспів дуже незначний, він виносить усього 0,25 проц. І хоч плян передбачував утворити протягом цього року 24 комуни, однаке їх утворено лише девять. Артілів замісць 422 утворено лише 164. За те простіші форми обєднань сільських господарств значно перебільшили плян: товариств спільної обробки землі утворено 2.234 замісць передбачених 1972, машиново-тракторних товариств 1238 замісць 650 та зовсім не передбачених пляном статутових і нестатутових обєднань 1714. Та — що дуже характеристично — поруч зі зростом числа колгоспів іде також процес їх розпаду. За весь минулий час зліквідовано їх коло 2000.

В числі 115. харківського „Комуніста“ в редакційній статті подано, що 70—80 проц. членів колгоспів становлять члени незаможні селяни. Одначе цим цифрам, як і всім іншим цифрам більшовицької статистики, не можна вірити. Принаймні ми вичитали в хроніці, що з нагоди зїзду розвязано понад 1000 так званих лжеколгоспів і відібрано від них трактори.

Незвичайно зле стоїть справа з економічним обслугуванням колгоспів. На 11.000 колгоспів було лише 25 агрономів і 132 інструкторів.

Усі колгоспи дуже задовжені. За даними народнього комісаріяту земельних справ до сільсько-господарських колективів належить 1,7 проц. усієї земельно-господарської площі, а заборгованість їх на кінець 1926-27 р. виносила 6 проц. заборгованости в системі всього сільського господарства. План на 1927-28 р. передбачує ще 18 міліонів карбованців кредитів. З цього ми бачимо, і це констатують також докладчики на зїзді, що ріжні товариства організуються головно на те, щоб одержувати кредити і всякі полекші від держави. А не зможе держава давати кредитів, значне число колгоспів розпадеться.

Дуже велике число колгоспів існує тільки тому, що одержали від держави безплатно або задурно ріжні маленькі підприємства, як наприклад млини. Вони живуть головно не з сільського господарства, а з експльоатації цих підприємств і являються таким чином свого роду колективними визискувачами. Те саме діється дуже часто також з одержаними тракторами.

До останнього часу держава давала колгоспам головно короткотермінові кредити, щоб цим способом змусити їх до виконування їх безпосереднього завдання — оброблення землі. Та всі колгоспи настирливо домагаються кредитів довгорічнипевих, потрібних їм на будівництво. А власне на цю ціль досі вони нічого не одержали.

Зі статті Чубаря, писаної з нагоди зїзду колгоспів, ми довідуємося, що хоч для обслуговання селянства України привезено зза кордону сотні трієрів, вироблено тисячі віялок і сортувалень, одначе „більшу частину часу машини ці стояли“. Це саме діється, на його думку, з тракторами.

А як узагалі стоїть сільське господарство України, ми бачимо з цифр того самого Чубаря. Середній урожай пшениці в Німеччині виносить 150 пудів, а в степових районах України він виносить декуди 50, а декуди лише 30 пудів...

На думку Чубаря процес оздоровлення сільського господарства України може наступити тільки внаслідок колективізації сільського господарства. Коли ми возьмемо на увагу подані вище цифри про місце, яке займають колгоспи в сільському господарстві України, то побачимо всю утопійність пляну Чубаря. В обставинах більшовицької господарської системи сільське господарство України мусить розвиватися дуже кволо, бо цей розвиток мусить відбуватися в безнастанній боротьбі з цілою їх системою.

З парляментарної арени.

(Власні телефонограми з 13. червня 1928)

РОЗЛАМ У ЖИДІВСЬКОМУ КЛЮБІ.

(ік) Довго назріваючий розлам у Жид. Клюбі сьогодня довів до краху. При обмірковуванні становища, яке клюб має заняти при голосуванні над бюджетом посли, вибрані з лісти ч. 18 на чолі з пос. Ґрінбавмом висловилися проти бюджету за те посли зі Сх. Галичини (ліста ч. 17) в найкращому разі погоджувалися стриматися від голосування. При голосуванні 7-ма голосами проти 5-х рішено голосувати проти бюджету. Наслідком того пос. Розмарін заявив, що тепер посли з Конґресівки повинні перейняти в свої руки політику клюбу та запропонував кандидатуру пос. Ґрінбавма на становище голови клюбу. Очевидно, що ця пропозиція пос. Розмаріна була демонстрацією, бо при голосуванні сам він і 4-х його товаришів із Сх. Галичини стрималися від голосування. Пос. Ґрінбавма вибрано головою клюбу. (Всіх членів Жид. Клюбу разом із сенаторами є 19, на засіданні було присутніх 12, з чого пятьох послів із Сх. Галичини. Пос. Гелер голосував за Ґрінбавмом.) Після того сх.-галицька пятка відбула окреме засідання, на якому рішено створити організаційну „фракцію“ в Жид. Клюбі. Головою фракції вибрали пос. Райха, секретарем Лезера. Одночасно сх.-галицькі жид. посли віддають цей спір на вирішення партійним властям. Фактично Жид. Клюб уже розбився на дві групи, які лише формально на дуже короткий час засідають в одній парл. репрезентації.

ПЕРІПЕТІЇ З АМНЕСТІЄЮ.

(ік) Правнича комісія продовжувала сьогодня наради над амнестійним законопроєктом. Пос. **Загайкевич** зголосив внесок, щоби вилучено з амнестії урядовців, винуватих у зловживанні влади головно підчас виб. періоду. На це з місця зареагував віцеміністер Цар, заявивши, що уряд не може згодитися на вилучення злочинців, що полягають на зловживанні влади, бо це, мовляв, було би спробою полагодити виб. порахунки, які має зліквідувати адм. комісія. Уряд годиться лише влучити до амнестії тих, які ухилялися від зголошення до військової служби, одначе не хоче поширити амнестії також на дезерцію. Гострі дебати викликав внесок непольських послів про заміну кари смерти на 15-літню вязницю в усіх випадках. Щодо цього, то уряд хоче полагоджувати припоровлювання амнестії відносно кари смерти шляхом індивідуального улаекавлення. Справу виб. зловживань у тому розумінні, щоби дарувати кари, але не уморювати права, відіслано до підкомісії. Также відіслано до підкомісії справу ухилення кари смерти в дорозі амнестії та справу дезерції. Взагалі пос. Загайкевичеві приходиться у правничій комісії вести надзв. завзяту боротьбу за намічені зміни у відомому короткому урядовому проєкті.

ГОЛОСУВАННЯ НАД БЮДЖЕТОМ.

Засідання клюбів. Український Клюб проти бюджету.

(ік) У звязку з голосуванням над бюджетом нині передпол. відбулися засідання всіх посольських клюбів. У кулюарах надзв. наплив послів.

Нині в год. 4. попол. розпочалося друге голосування над бюджетом. Зпочатку піддано під голосування внесок Українського Клюбу за скреслення першої статті скарбового закону. (Є це одинока форма, в якій можна маніфестувати своє становище проти цілого бюджету.) Аналогічний внесок зголосили також комуністи. За цим внеском голосували всі непольські клюби, за виїмкою 5-х галицьких жидів і комуністи.

Голосування над поправками.

Опісля приступлено до голосування над поправками, зголошеними до бюджету. Тих поправок є 289. З огляду на дуже поплутані поправки, серед яких дуже важко зорієнтуватися, в перших лавках сойму засіли голови всіх клюбів, маючи при собі членів бюдж. комісії. Після того, як вони сиділи чи вставали, орієнтувалися посольські клюби. Сойм кілька годин представляв вже собою дивне видовище. Саля повна як на першому засіданні. Присутні майже всі посли. Раз по раз то та, то друга частина сойму в найріжніших комбінаціях встає, а інша сидить. Така гімнастика повторюється що дві хвилини протягом кількох годин. Український Клюб голосує у принципі проти всіх поправок, які є за збільшенням бюджету та за поправками, що бюджет зменшують, з деякими нечисленними виїмками. (На прим. збільшення суми на допомогу селянству.) З цікавіших моментів голосування слід зазначити: відкинено всіма голосами проти голосів 1-ки поправку уряду на вставлення 6 міліонів диcп. фонду мін-ства внутр. справ; принято поправку пос. Прагера (ППС) на зменшення 370.000 зол. у відділі держ. поліції на службові подорожі (214 голосами проти 140); теж саме принято поправку на зменшення пів-міл. золотих у відділі держ. поліції на засоби льокомоції. В бюджеті мін-ства внутр. справ відкинено поправку уряду, щоби повернути назад первісну суму прелімінаря у відділі адм. кар, себто повернути суму 2,900.000 зол. Відкинено поправку уряду, щоби вставити назад 10 зол. стерплених у відділі видавництв; це стерплення було демонстрацією проти Дневника держ. законів з приводу непоміщення соймової ухвали що скасувала пресовий декрет. В бюджеті мін-ства зем. справ відкинено поправку уряду, щоби у відділі фонду на допомогу рільництву скреслено суму 3,320.000 зол., яку то суму вставлено в комісії. В тому випадку відношення голосів було 190 проти 152. При голосуванні над бюджетом мін-ства зем. реформ принято 196 голосами проти 155 поправку на збільшення о 2,400.000 зол. кредитової допомоги на комасацію і поправку на збільшення на 1 міл. зол. кредитів на меліорацію. При бюджеті мін-ства почт і телеграфів принято внесок про скреслення 1 зол. з бюджету на купно акцій ПАСТ. Цей внесок за яким голосував цілий сойм, за виїмкою 1-ки, перейшов 244 голосами проти 147. Після оголошення вислідку розлягалися в соймі оплески. Внесок цей є демонстрацією проти політики мін-ства почт у справі телефонічних мірників. При скарбовому законі ухвалено повновласть для уряду про 15 відсоткову тимч. підвишку платні урядовців. Голосування триває далі. Третє голосування відбудеться в пятницю.

БЮДЖЕТ ПОЛЬЩІ.

(ік) У вислідї голосування над бюджетом його видатки виносять разом 2 міліярди 503 міл. 902 тис. 29 зол. Прибутки 2,657.000.715 зол., отже надвишка прибутків 153.252. 206 зол. Зазначуємо, що можливі зміни в III. читанні, яке відбудеться в пятницю, опісля на сенаті і при поворотному голосуванні у соймі.

Останні вісти.

(Власні телефонограми з 13. червня 1928)

ХАРКІВСЬКИЙ УРЯД І ВУАН.

(ік) Півурядова Аґ. АТЕ подає через Ригу таку вістку: З Харкова повідомляють, що поміж українським рад. урядом і Академією Наук в Києві вибух конфлікт який викликав велике вражіння на Україні. Комісаріят освіти оголосив у „Комуністі“ й інших радянських газетах широкий комунікат, що УАН не виконала, мовляв, розпорядків влади та стала джерелом відосередних течій деяких українських кол. Уже в 1922 р. мовляв, рад. уряд не затвердив вибору проф. Власенка на президента Академії, роблячи йому закиди протибільшевицької діяльности. Однак вибрана нова президія виявила протягом 5-літньої діяльности також ворожі більшовицькому устрові нахили. З огляду на те рад. уряд відмовив затвердження вибраного останнім разом неодмінного секретаря Академії проф. Аґ. Кримського та рішив призначити спец. комісію для точної контролі діяльности Академії.

НА ПОМІЧ „ІТАЛІЇ“.

(ік) З Архангельська виїхав у напрямку Шпіцберґену ледолім „Малиґін“. Має теж туди виїхати найсильніший ледолім на світі „Красін“. З дальших відомостей отриманих на „Чітта ді Міляно“ від „Італії“, виходить, що причиною катастрофи було розбиття гондолі об високу ледову кригу. Тому що забракло бензини „Італія“ мусіла летіти дуже низько.

ТИФ У КОВНІ.

(ік) У Ковні вибухла епідемія тифу. В останніх днях зареєстровано сто випадків недуги.

ДЕКЛЯРАЦІЯ „ШТАЛЬГЕЛЬМУ.

(ік) Президія найбільшої німецької військової організації „Штальгельм“ оголосила комунікат зі заявою, що члени „Штальгельму“, які були вибрані послами до райхстагу, не можуть брати участи в ніяких коаліціях із партіями, що стоять на класовому становищі та належать до інтернаціоналу, або пацифістичних організацій.

ПРОЄКТ ПРІМО ДЕ РІВЕРИ.

(ік) Еспанський диктатор Прімо де Рівера склав заяву перед пресою, в якій м. ін. каже про недалекий плебісцит над зміною конституції. Прімо де Рівера, мовляв, хотів уже відсунутися від влади, щоби працювати над консолідацією патріотичної унії. Колиж побачив, що опозиційна партія хотілаб використати момент для захоплення влади, рішив остати ще при владі.

З театральних справ.

Загальні Збори „Кооперативи Український Театр" у Львові.

Дня 10-го п. м. відбулися Загальні Збори „Кооперативи Український Театр" у Львові. Проводив голова Надзірної Ради радн. Я. Дрималик, секретарював М. Рудницький. Із справоздання управи виходить, що з кінцем 1927 р. Кооператива мала 2.670 членів, собто на 77 членів більше, як у попередньому році. Фактичний стан майна, разом з позичками, льокальями, театральним приладдям і виланцентами, виказував 31-го грудня 1927 суму 47.087 зол. При продажі театрального приладдя і випозичуванні гардеробу Кооператива обслужила поверх 400 театральних гуртків у краю.

Управа Кооперативи взяла минулого року під свою опіку та фірму театр дир. Й. Сталмика, підписавши з ним окрему умову на протяг одного року. Цей театр дістав мин. року одноразову допомогу з м-ства освіти в сумі 2.000 зол. і від львівського магістрату 5.000 зол. Завдяки цим, правда, смішно малим допомогам театр міг пробути у Львові минулої зими довше, ніж звичайно, але не був у силі подбати за обстановку для нових п'єс. У драматичнім репертуарі йшли такі новини, як „Найкращі очі в світі" Сармана, „Зачароване коло" Ридля, „Дон Кіхот з Етенгайму" Я. Галана і віднова „Чорної Пантери" Винниченка. Із оперет „Король кави" і „Любка з пушти" і опери „Катерина" Аркаса і „Над Дніпром" Форостини. Фреквенція театру була дуже слаба, з виїмком недільних вистав для широких мас міського населення. Найбільшим успіхом сезону була вистава у вел. міськім театрі „Ой, не ходи Грицю", що виповнила весь театр, здебільша нашою публикою.

„Кооператива Український Театр" виріпила минулого року розписаний нею драматичний конкурс, призначивши першу нагороду Я. Галанові за пєсу „Дон Кіхот з Етенгайму".

Загальні Збори не займались дискусією над складними справами нашого театрального лихоліття, а залишили їх до розгляду Управі Т-ва. Після перевибору трьох членів склад Надзірної Ради (поки що неуконституованої) такий: д-р М. Волошин, сен. М. Галущинський, д-р І. Гриневецький, радн. Я. Дрималик, п-пол д-р В. Загайкевич, д-р К. Левицький, д-р С. Людкевич, інж. Малішевський, ред. В. Мудрий, Сл. Онисько, М. Рудницький, д-р Ю. Савчак; заступники: пос. О. Луцький, І. Кузьмич, Д. Николишин. Члени Дирекції: Брон. Яців, Теофіль Новицький, Лев Лепкий; заступники: Роман Купчинський, З. Пеленський, інж. Трач.

Вічевий рух.

Справоздавче віче у Ветлині, пов. Ліско.

Дня 27-го травня п. р. відбулося велике віче в селі Ветлина, положенім 68 км. гірської дороги від Ліска. Посольський звіт здав пос. Гриць Тершаковець, вказуючи на тяжкі умовини культурної, економічної і політичної боротьби, яку має перед собою наш нарід і його парляментарне представництво. При тій нагоді порушив посол також потреби місцевого населення, а спеціяльно громади Ветлина, якими обіцяв занятися. На віче прибули разом з послом Тершаківцем о. Шупляк, катехит з Ліська і міщанин Михайло Габлінський. Посла витали в імени українського населення дир. Мартинків і о. декан Устіянович, які проводили згаданим вічем. Після звіту ухвалено одноголосно повне признання і довіря для Українського Соймового Клюбу і висловлено подяку пос. Тершаківцеві за те, що не побоявся такої далекої і тяжкої дороги і прибув у ті гірські околиці, які вже 15 літ не бачили свойого посла.

По широкому світі.

У Гамбурзі відкрили потайний склад зброї у монархіста, що був урядовцем міської поліції.

Югославянський уряд рішив відкласти до осени переговори щодо позички в Америці на 50 мін. ф. шт.

На бельгійськім пароплаві „Шелтдаїз" що стоїть у пристані Сантандері збунтувалась моряки. Бельгійський консул звернувся за допомогою до еспанського війська, яке ввійшло на чердак і арештувало організаторів змови.

Християнсько-демократична литовська преса домагається „нумерус клявзус" у ковенськім університеті, щоби збільшити процент студентів литовців, яких є тепер 65 проц.

На литовськім кордоні польська жандармерія арештувала трьох литовців, які буцімто признались до шпигунства.

„Троцкісти" Сафаров, Вардін, Тарханов, Наумов, Вуйович і Будзинська звернулись з проханням до Центр. Комітету Ком. Партії, щоби їх прийняли назад до партії; їхню просьбу відкинули.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·89·00—8·89·50, канадійський долар 8·83·50—8·85·50, чеська корона 0·26·25—0·26·30, австрійський мілінг 1·25·00—1·25·50, румунська лея 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·66—1·72·00, фунт штерлінгів 43·40·00—43·60·00, радянський червінець 28·50—30·00.

НОВИНКИ

— **Іспит зрілости в державній українській гімназії в Станиславові** відбувся в днях від 16.—26. травня ц. р. під проводом управителя гімназії Данила Джерджа. Іспит зложили у відділі „А": Батюк Володимир, Бибик Володимир, Бурлацький Роман, Волянюк Степан, Горовіц Осип, Гаецький Гринь, Дуда Матій, Жовнірович Осип, Забавський Теодор, Зорій Михайло, Коропецький Евген, Костецький Сергій, Кисілевський Володимир, Кульматицький Мирослав, Лозинський Евген, Луцький Роман, Перкач Олександер, Пісецький Гринь, Розумний Дмитро, Салига Петро, Світлий Михайло, Сеняк Іван, Сопуляк Михайло, Стрийський Мирон, Тарнавський Омелян, Чайковський Богдан, Чеховський Леонтій, Штангрет Кость. В році виступило 3 учнів, не допущено 4, не зголосилося 3, репробовано 3. — У відділі Б: Библюк Антін, Винник Евген, Гаврилюк Мирослав, Дольний Остап, Загаляк Гриць, Кардаш Юліян, Лепкий Маркіян, Максимців Петро, Попель Ярема, Припхан Ілля, Рак Павло, Сеніц Степан, Слюсарчук Атаназій, Тарнопольський Юліян, Трасевич Василь, Ухач Богдан, Чорнобіль Роман. Виступило в році 2, не допущений 1, відступив 1, не зголосився 1, репробовано 3.

— **Іспит зрілости в приватній семинарії Р. Ш. в Коломиї,** під проводом візитатора Степана Данцевича відбувся в днях 29. травня до 2. червня. Іспит здали: Бернштайн Хая, Біланська Степанія, Бровчук Марія, Вайнцідер Фані, Гаєва Евдокія, Гукевич Надія, Депутат Софія, Дзюбинська Ольга, Добровольська Степанія, Добрянська Олена Марія, Євдик Олена Мирослава, Захарчук Анна, Зелик Бронислава Марія, Калитчук Калина, Кляр Ревека, Корвацька Марія Надія, Левицька Віра, Левицька Дарія, Луканюк Михайлина, Меркевич Дарія, Мисевич Ярослава Лукія, Ощипко Анна, Решетилович Марія Надія, Семіон Наталія, Тарнавецька Марія Анна, Трач Софія Леокадія, Триш Евдокія, Ферклюк Марія, Чайківська Софія, Костинюк Мінодора і Скобельська Ярослава. Не допущено 1, при письменнім іспиті репробовано 1, а при устнім 2 учениці.

— **Нові директори львівських театрів.** Прибічна Рада Львова віддала оба міські театри в аренду спілці Барвінський-Заремба на 3 роки з тим, що місто на покриття передбачуваних дефіцитів даватиме щороку на свої театри по 650.000 зол. субвенції. (Досі місто давало щорічно понад мілион зол.) Ухвалу, яка перейшла в тайнім голосуванні, принято 35 голосами проти 7, при трьох, що здержалися від голосування. З нових директорів Барвінський є відомим актором і б. директором львівських театрів, а Заремба — це відомий професор оперового співу, що вишколив досі між ін. і кількох співаків-українців.

— **Львів стане чистим** першого тижня в липні, бо 7-го зїжджаються сюди із усієї Польщі гігієністи на конгрес. Вони оглянуть ріжні інституції, які імовірно теж будуть вичищені на їхні відвідини і вислухають відчиту директора міських водопроводів на тему, чи Львів не міг би мати більше води. Сумніваємось, чи гігієністи скористають щодо гігієни Львова, але чи-же гігієна Львова могла би дещо скористати від гігієністів?

— **Трагічний випадок.** У військових кошарах 6-го полку 7-ої батерії тяжкої артилерії у Львові на Филиповій, за Зеленою вул., трапився на днях нещасливий випадок. Двох підстаршин бавилося набитим револьвером і коли один хотів його другому вирвати, стріл із револьвера влучив стоячого осторонь у віддалі 20 кроків 21-літнього Володимира Ковалика, абсольвента держ. промислової школи. Ковалик, син власника реальности на Богданівці й українського громадянина, вмер після операції кілька днів пізніше у військовім шпиталі, на руках родини, з якою прощався у повній свідомости. Похорони відбулися 7. п. м. на Янівський цвинтар при участи війська. Проти обох підстаршин, що так легкодушно й незручно поводились із зброєю, ведеться слідство.

— **Доля новобранця.** В Мостах Великих найшли в лісі трупа парубка Івана Русина, який із розпуки, що взяли його до війська, запився на смерть спіртом.

— **Полонений північними ледами.** Щодня весь світ вичитує в напруженням вісти про долю італійського капітана Нобіле, що перелетівши понад бігуном застряг із розторощеним літаком серед криг землі Франца Йосифа. Яка іронія долі! Нобіле може розмовляти з цілим світом через радіо, а цей цілий світ покищо не в силі йому допомогти. У підбою північних ледів літак заступив сані з собаками, але коли треба добути із цих ледів сміливого летуна знову треба вертатись до саней і до собак, бо модерна машина не почуває себе так певно на ледяній землі, щоби могла причалити в бажанім місці. Нобіле та його товариші подорожі мають на півтора місяця харчу, але з їх обувю погано і вони розділені ледяними горами, які не люблять стояти на місці. За той час інші сміливі подорожники приготовляють нелегку допомогу. Вони мають ще кращу мету як Нобіле: доїхати до живих людей і спасти їх, а не тільки перелетіти над мертвим географічним пунктом.

— **Катастрофи.** У рашівськім повіті впав град, що в деяких громадах вптовк засіви. — У Вербиці (Бобреччина) пожежа кілька днів тому знищила 27 будинків вартости пів міліона зол. — 12-го п. м. грім ударив у Стрию в залізничі варстати, де загорілись дошки; дощ поміг пожежникам. — Біля Мадриту прогульковий автобус упав до ріки; 8 дівчат убитих, 10 ранених. — Американські промисловці купують на Горішнім Шлеську фабрику заліза „Сілезію".

— **Страйк лікарів каси хорих у Вільні** почався за порозумінням союзу лікарів, що рішили не приймати членів каси хорих до шпиталів і амбуляторій.

— **Ріжні вістки.** У Кілі спустили на воду яхту америк. міліярдера Астора, збудовану по його власним плянам. Яхта коштує міліон дол. — Почалась постійна воздушна комунікація Берліна з Ленінградом через Талін, Ригу, Кенігсберг і Данціг. — 15-го червня починається в Цопотах 8-ий конгрес німецької морської Ліги.

— **Рекорди.** 10-го червня перейшла над Ленінградом хуртовина, яка вкрила на пів години вулиці та дахи снігом. — У Люблині зловили шайку вломників, складену із недавно виключених із школи гімназистів. 18-літні хлопці грабили здебільша школи, щоби помститись на науці, яка їх так скривдила. — До Бельгії вернувся аж тепер із німецького полону бельгієць Анрі Ван ден Путте, що попавши в полон у 1915 р. ударив німецького жовніра і за це пересидів 13 літ у вязниці. — В луцькім повіті, селі Йосифин, секта штундистів хрестила свого нового члена: Розенталя, який згідно з обрядом пірнув під воду і втопився на очах усіх.

— **Риба з ледяної доби.** У півн. Швеції найшли підчас перекопування ріки Ангерман Рівер з глибини 8 метрів твердий предмет. Геольоги, розслідивши його, заявили, що є це морська риба з пізнішої ледяної доби і має яких 6000 літ.

— **Мазоніт.** Так називається новий будівельний матеріял, яким починає шведська фірма „Нордмалінг Сонілс Компані" будувати доми. Дуже міцні цегли вироблювані нею складаються із трачиння.

— **Високі обцаси та нове життя.** У „Правді" читаємо: Селянки Мелітопільської округи прислали такого листа робітникам механічного виробу обуви в Ленінграді: „Просимо виробляти для нас степових жінок міцнішу та вигіднішу обуву і то на низьких обцасах. Високі обцаси калічать нас і перешкаджають нам будувати нове життя, тому, просимо вас, товариші, визволити нас із цієї неволі моди".

— **В обороні малпи.** Апостол ідеї відмолодження людства при помочі малп д-р Воронов, відвідавши Льондон дав привід англійським ученим до палкої дискусії на цю тему. Відомий англ. біольог д-р Бах заявив у „Дейлі Нюс" в довшій статті, що людина прищіпивши собі малпячі залози може легко придбати дві малпячі хиби: змисловість і жорстокість. У відповідь на це появилась стаття підписана відомою малпою із льондонського звіринця, яка протестує в імені мешканців королівського зоольогічн. городу, буцім-то малпи є жорстокі. Чи був випадок, щоби яка малпа вирізувала людям залози для продовження життя? Чи за часі інквізиції стояли малпи? Чи істнують захисти для покинених немовляток-малп? Чи останню війну вели малпи? Чи малпи винайшли отрýйні гази? Найбільше змисловою та жорстокою звіриною є людина. Навіть найбільші зусилля д-ра Воронова, щоби зробити з неї приличну малпу не змінять цієї людської природи. Автором цього листа був, як виявилось, Бернард Шов.

— **Півтора долара за слово.** Одно американське видавництво звернулося до Редярда Кіплінга з проханням написати якесь оповідання про Америку, пропонуючи йому півтора долара за слово. Автор „Книги джунглів" відмовився від цього найбільшого досі гонорару, тому, що не любить Америки і не міг би про неї написати нічого приємного. Він відповів, що „не продає свого пера".

— **Розумний закон.** Латвійський сойм прийняв закон, щоби звільнити від податку 40 проц. доходу лікарів, письменників і журналістів, як людей, що працюють у виїмково неприхожих обставинах.

— **Світова фільма.** Американська кінова артистка Ліліяна Гіш приїхала до Берліна, щоби порозумітись з Райнгардтом у справі постановки ним пєси на підставі сценарія Гофманстала „Жіноче чудо". Частину знимок зроблять у тирольських Альпах, а частину в Голівуді. — Чарлі Чаплін приготовив нову фільму „Клюб самогубців", якої акція йде у Парижі. — До Парижа приїхала відома нім. артистка Брігітта Гельм, що вперше виступала в монументальній фільмі „Метрополіс". Вона запрошена до гри в фільмі на підставі повісти Золі „Гроші". — Берлінський журнал „Фільм-Курієр" зробив анкету між кіновими директорами, яка пєса принесла найбільше доходу. На першім місці стоїть „Бен-Гур", на девятім „Казанова". — Цього місяця піде в світ із Парижа нова фільма „Терпіння і смерть святої", себ-то Жанни Д'Арк, на підставі тексту Карла Дреєра. Данський кіно-режісер зупиняється лише на останніх моментах життя Орлеанської Дівиці: на суді та карі смерти. Сценарій згідний з історичними документами. Жанну Д'Арк грає француженка Фальконетті.

— **Тріюмф берлінського фіякра.** Берлінський візник Гартман, що приїхав своїм старенькими „фіякром" до Парижа зробив чудовий інтерес. Його привитали там як спортового героя. Німецький амбасадор запрохав його на обід, вечером „Агентура для подорожніх" на бенкет, на другий день німецька кольонія в Парижі на обід, на третій день його возили три чверти години літаком над Парижем. У студентській дільниці студенти видають на його честь бенкет, підчас якого він змагатиметься із найстаршим париським візником. Німецький цирк Сараçані вже прислав до нього пропозицію на гостинні виступи за найвищим гонораром.

— **Слава.** Редакція ню-йоркського часопису „Амерікен" розписала між читачами анкету на стару тему: які живучі люди найславніші? Найбільше голосів дістав Едісон, друге місце має Муссоліні, Айнштайн і Бернард Шов. Трете Форд, четверте Падеревський, пяте Кіплінг, шесте і сьоме п-ні Кюрі та Клємансо. Пригадаймо з цієї нагоди такі-же анкети з минулих літ. У 1900 р. два німецькі часописи дістали таку відповідь на це питання: На першім місці стояв Вільгельм II., на другім Лев Толстой, Ібсен, Гавптман, на третім Лев XIII., Золя,-Круп, Вірхов, Момсен, Едісон, Марконі. В 1911 р. на анкету лрезденського часопису знову найбільше голосів дістав Вільгельм II., а на другім місці були Штравс, Гавптман, Шов і Ведекінд. Рік пізніше „Шікаго Трібюн" зібрала півтора міліона голосів за Фордом, міліон за Рокфелером, а решту за Морганом і Карнеґі. Шов, Кюрі і Штравс мали смішно малу скількість голосів. У 1918 р. часопис „Уорльд" дістав 4 і пів голосів на найславнішого мужа сучасности. Вільсона. Рік пізніше Вільсон лишився далеко в хвості при анкеті „Ню Йорк Таймс", який проголосив найславнішим Айнштайна та Штайнмаха. Майже одночасно льондонський „Таймс" зібрав найбільше голосів для англ. фізика Рутерфорда; друге місце дістав Айнштайн. У 1922 р. перше місце дістав у „Ню Йорк Пості" боксер Джек Демпсей, про якого вже й собака не гавкне, а друге місце Форд і Стіннес.

Театри.

Міський великий театр:

14-го с. 7·30 веч. „Травіята".

15-го с. 7·30 веч. „Вірна жінка" Могела.

16-го с. 3·30 попол. „Д-р Юдіт Сабо".

Міський „Театр Нових":

14-го с. 8. веч. „Доллі".

15-го с. 8. веч. „Доллі".

16-го с. 8. веч. „Доллі".

КІНА.

„Аполло": „Тайна пані С." і „Месник світа".

„Лев": „Герої Сатари".

„Палас": „Подружні вакації".

„Фатаморгана": „Княжна хитрунка".

„Байка": „Гаррі Піль" (2 серії).

Дописи.

РУДЕЧЧИНА. (Відпуст у Чайковичах.) Лавами сунув наш народ на відпуст св. Миколи Чудотворця до Чайкович, бо, як говорить перекаа, зъявився св. Микола, що його образ від віків находиться в церкві в Чайковичах. Скоро благословиться на світ, спішать прочани на відпуст, щоб занести свої молитви за поневолений український нарід, за полеглих за нашу свободу. Одежі дівчат і молоді всі в українських строях — мов би ідея генія Шевченка увійшла в кров і кости нашої шляхти в Чайковичах. Коло церкви товпиться народ: вози з діточками й невістами їдуть до церкви, піші йдуть цілими громадами, щоб вислухати наук визначних проповідників, котрих запрошує о. Юрій Кміт, наш відомий письменник, парох Чайкович. А на відпусті, не зважаючи на натовп, все в порядку. Біля церкви багато крамниць, що розклали свої полотняні шатра з ріжними товарами. На лицях прочан веселість і задоволення. Майже двадцять годин тревала праця священиків під умілим проводом о. Юрія Кміта. А після всього тисячні маси вертають у свояси покріплені на дусі, спокійні і вдоволені. Свято носило не тільки чисто-религійний, але й культурний характер. Його аранжерам належиться повне признання.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Володимира Малащуківна, учениця учит. семинара в Заліщиках, померла по довгих і тяжких терпіннях, заосмотрена Найсв. Тайнами дня 28. квітня п. р. в Бережанах в 24. році життя. В. І. П. 2440

ОПОВІСТКИ.

В державній гімназії з українською мовою навчання в Тернополі вступні іспити до І-шої класи на шк. р. 1928/29 відбудуться в днях 22—27. червня п. р. До І. класи можуть бути приняті ученики роджені в рр. 1915, 1916, 1917, 1918 і (в першій половині т. є. до 30. червня) 1919. Зголошення приймає Дирекція до дня 20. червня. При зголошенню треба предложити метрику, шкільні свідоцтва і лікарську посвідку щеплення віспи. Парохіяльні уряди зволять подати отсей комунікат до відома інтересованих. — *Дирекція.* 2411 3—3

Управа бурси „Рідної Школи" У. П. Т. у Львові вул. Хшановської 9, приготовила відповідне приміщення за низькою оплатою з нагоди для цих учеників, які по думці нового розпорядку здають успішним способом вступні іспити до першої класи на філії акад. гімназії у Львові від 22/6. 1928. Зголошення в Управі бурси кожного дня. — *Управа бурси.* 2436

25-літній зїзд товаришів, що ходили до VIII. кл. в р. 1903 в українській гімназ. **в Перемишлі,** відбудеться 3. липня 1928. Того ж дня о 9. год. рано відправиться Служба Божа і панахида по померших товаришах в катедральній церкві. Зголошення і бажання слати на адресу: Т. Гоза, Перемишль, вул. Баштова, ч. 34. 1986 3-3

Львівська філія Українського Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молоддю подає до прилюдного відома, що з нагоди „Тижня Української Дитини" переведена публична збірка дала дохід в квоті зл. 497·42. 1-1

Приватна гімназія Р. Ш. в Коломиї повідомляє, що вступні іспити до клас IV—VII відбудуться дня 30. червня в годині 8. До іспиту треба предложити метрику, останне шк. свідоцтво й свідоцтво поновного щеплення віспи. Вписи тріватимуть від 29./VI.—3./VII. — *Управа.* 2433 1-3

Приватна семинарія Р. Ш. в Коломиї з правом прилюдности повідомляє, що вступні іспити на І. курс відбудуться дня 26., 27. і 28. червня в 8. годині. В ціли допущення до іспиту батько (опікун) мусить внести подання, до котрого треба долучити метрику, останне шкільне свідоцтво, власноручно кандидаткою написаний перебіг життя, свідоцтво поновного щеплення віспи й лікарське свідоцтво. Вступні іспити на курси II.—IV. відбудуться дня 30. червня. Вписи тріватимуть від 28. червня до 3. липня включно. — *Управа.* 2432 1-3

40-літний зїзд абітурієнтів Української Академічної гімназії у Львові з р. 1888 відбудеться 29. червня ц. р. Збірка о годині 8. рано в Акад. гімназії будинок Рутовського (Народний Дім). Просимо всіх товаришів до участи. Зголошення слати на адресу Петра Береста Львів, Підвале 9. — *Д-р Іван Бережницький, о. Василь Томович, Петро Берест.* 2421 2-2

Вступні іспити в прив. коед. гімназії Рідної Школи з правом прилюдности в Чорткові відбудуться 26. червня до приготовної і до І. класи. Вступні іспити до клас від II—VI. відбудуться від 25—27. червня. — *Управа.* 2375 3-3

Вписи на І. і евентуально II. і III. курс приватної жіночої семінарії **в Самборі,** відбудуться до 26. червня. До подання мають долучити: метрику, шкільні свідоцтва і лікарське свідоцтво, виставлене через повітового лікаря. Іспит розпічнеться 28. червня пополудни. — *Дирекція.* 2427 1-1

Жертви на Інвалідів У. Г. А. зложили: Українська інтелігенція в Володимира Вол. і Сокаля на спільних сходинах 55·50 зол., Зеленосвят, збірка в Сокалі 101·87 зол. Священики на декан. соборчику 31./V. п. р. в Будиннім у о. Із. Крайчика 25 зол. на інвалідів і 15 зол. на охорону могил. Щиро дякує Гол. Рада УКТОНІ. 2431 1-1

На будову шпиталя Народньої Лічниці у Львові зложили в місяці травні: Нац. Обєднання, Америка 100 дол. д-р М. Шухевич, Львів 325 дол., радн. І. Лукасевич 5 дол., д-р Подолинський, неприйнятий авторський гонорар, 30 дол. Комітет Економічних установ, Львів 500 зол., Петро Дуний, Перемишль 5 зол., о. І. Скоробогатий 3 зол., інж. В. Паньків, Львів 10 зол., М. Чабан, Львів 5 зол. Усім жертводавцям складає Управа Лічниці щиру подяку. Дальші датки проситься присилати на книжочку Кр. Союза Кредит. ч. 8330.

Публична збірка жертв на Товариство Охорони Воєнних Могил і на УКТОНІ. На днях одержало „Товариство Охорони Воєнних могил" дозволи на збірку на терені воєвідств Тернопіль і Станиславів. Умови збірки львівського і тернопільського воєвідства оголошено вже в українській пресі, нижче подаємо умови збірки зі станиславівського воєвідства. З них кожний переконається (особливо з рескрипту тернопільського воєвідства), як важко українській гуманітарній установі добитися дозволу на переведення збірок добровільних жертв від українського громадянства. Не вільно критикувати зарядженъ влади, але нехай буде вільно нам звертати увагу українського громадянства, що вина не лежить у нашій централі, коли збіркові листи, повновласти й інші вимагані формулярі наші члени одержать в останний день, в котрому збірку ще можна буде переводити. Тому просимо повітові централі та всіх наших збірщиків, на адресу яких вислано збіркові акти, доложити всіх зусиль, щоби збірка випала дійсно успішно, не зважаючи на короткий речинець та заборону переводити збірку підчас Зелених Свят. В десятиліття роковини 1. листопада мусять бути всі могили полеглих членів УГА, передовсім на великих цвинтарях в містах і на памятних побоєвищах, трівко забезпечені, вкрашені памятниками чи каплицями. Кожний громадянин повинен з нагоди Зелених Свят зложити свою лепту на цю ціль та на інвалідів Української Галицької Армії. Хто не буде мати нагоди зложити жертву на збіркову листу, нехай перешле її чеком, яких кільканадцять тисяч вислано з українськими часописами. Кому тяжко здобутися на жертву у висоті 1 золотого, нехай збере його між своїми найближчими знакомими. — Станиславівське воєвідство дало дозвіл на переведення збірки в днях 17. до 23. червня ц. р. рескриптом Ч. Б. П. 2169/28, з дня 1. червня ц. р. Аналогічно до рескрипту львівського воєвідства на збірку визначено тільки сім днів із виключенням двох днів Зелених Свят і цілковитим виключенням м. Станиславова. Збірка буде переведена, як що-року, на збіркові листи. Тому, що до дня 20. липня ц. р. ми зобовязані предложити воєвідству докладний звіт зі збірки, просимо повітові комітети негайно стягнути від збірщиків листи і зібрану квоту й надіслати все те по нашим вказівкам в розісланих письмах. — **Головна Рада „Товариства Охорони Воєнних Могил" у Львові.**

Студії в Гірничій Академії у Кракові тривають чотири роки і їх можна відбувати на одному з двох відділів: гірничому або гутничому. Для забезпечення посад приймається на перший рік студій обмежене число студентів: на гірничий відділ 40, на гутничий 35. По укінченні студій диплюми інжиніра гірничого або інжиніра-металюрга, залежно від того, який відділ укінчено. Нововступаючі до Академії мають зголоситися особисто у декана даного відділу, предкладаючи такі документи: 1) подання про приняття на один з відділів, 2) життєпис, 3) метрику уродження, 4) свідоцтво зрілости в оригіналі, 5) дві урядово потверджені фотографії, 6) свідоцтво евент. відбутої практики, 7) свідоцтво відбутих вищих студій і відходу, якщо кандидат переноситься з інших шкіл, 8) документ, стверджуючий відношення петента до війська. До документів, виставлених в непольській мові, належить долучити легалізований переклад на польську мову. Речинець особистих зголошень на перший рік студій є 21.—22. вересня. Початок викладів 1. жовтня. Якщо число зголошених на перший рік переступить вищесказане 75 (40+35), то відбудеться конкурсовий письменний іспит з математики й фізики. І так з математики вимагається знання рахунку процентового, рівнань І. і II. ст. і двоквадратових, розвязування задач І. і II. ст. з дискусією, очеркнення елементарних залежностей функційних, засад плянiметрії, стереометрії, тригонометрії й аналітики. А з фізики: матеріял гімназійний зі спеціяльним узглядненням технічних приладів, засад термометрії, електричности, оптики й механіки. До математичних задач з дискусією поручається Вітвіцького „Бадання залежносьці функціональних для вижших шкул сьредніх" — видання II. з залишенням задач трудніших. Кандидати, котрі викажуться висауханням двох важних семестрів у вищих школах технічних або математично-фізичних відділах університету можуть бути звільнені від іспиту. Нововступаючим поручається відбувати передвступну практику копальняну або в більших варстатах механічних з огляду на полекші звязані з нею. Всяких інших пояснень уділяє за надісланням порта тов. Білик Богдан, Цішки, почта Олесько. — **Технічна Секція Української Студ. Громади в Кракові.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

20-літний ЗІЗД МАТУРИСТІВ коломийської гімназії з 1908 р. буде 29. червня 1928 в годині 8. рано в гімназії. Приїзд до Коломиї 28. червня вечером. Просимо усіх товаришів, що досі не подали свої адрес, повідомити письменно чи возьмуть участь у зїзді. — Запрошуємо усіх Панів Професорів до ласкавої участи і заподання своїх адрес. — *Д-р Євген Олесницький* Львів, Жовківська 85, *Василь Василевський* Львів, Ринок 36, „Нар. Торговля". 2384 6—6

Подяка.

Отсею дорогою складаю щиру подяку всім Вп. п. Співакам „Сурми" та членам співацького гуртка п. Купчинського за ласкаву участь в похороні мойого мужа Осипа Болевича. Жінка. 2438

Подяка.

Впр. оо. Михайлові Каспрукові, Михайлові Снігуровичеві, Іванові Проскурнякові за їх священичу участь в похороні нашої дорогої і невіджалуваної доньки Володимири Малащуківної та за вияви співчуття. Вп. пані Шмідовій та Вп. панству Кошикам за християнську прислугу і поміч в нещастю. Всім паням Бережанам, Хмелевої і Свершовських Бережан, Хмелевої і Свершківець, що віддали послідну прислугу Покійній — складає щиру і сердечну подяку — Родина. 2439

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.